

per i retsplejeloven og den dertil hørende praksis, specielt ikke når det drejer sig om indgreb i borgernes i øvrigt grundlovssikrede rettigheder.

Til nr. 14 og 17

Ændringsforslagene går ud på at sikre, at arbejdere og forbrugere samt miljøværnsfolk bliver klageberettigede.

Miljøministeren har for syns skyld skrevet i bemærkningerne, at enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i en sags udfald, er klageberettiget.

Erfaringerne med denne formulering fra den øvrige miljølovgivning er mildest talt elendige. Ministeren har trods gentagne opfordringer ikke været i stand til at konkretisere det.

Da ministeren endelig blev bedt om at konstruere et konkret eksempel på, at

- 1) en arbejder på en kemisk virksomhed,
- 2) en arbejder i en virksomhed, som anvender kemiske stoffer,
- 3) en arbejder beskæftiget med oprensning eller
- 4) en forbruger

ville være klageberettiget efter loven, var svaret, at arbejderne i disse tilfælde ikke er klageberettigede. (Spørgsmål 98, optrykt som spm. 19 i bilagshæftet til betænkningen). Med hensyn til forbrugerne vil der generelt ikke være klageadgang. Ministeren kunne kun finde ét tilfælde, nemlig hvor en dispensation til en forbruger var blevet nægtet. Altså i et tilfælde, hvor klagemuligheden betyder udhuling af loven og yderligere belastning af miljøet!

Som lovforslaget er, vil der med andre ord ikke være nogen mulighed for at klage på miljøets vegne; der vil ikke være mulighed for at klage ud fra forbrugerbeskyttelsesinteresser, og arbejdere henvises til at klage efter arbejdsmiljøloven, som giver yderst ringe muligheder for klage, og under alle omstændigheder først, når skaderne er sket.

Derimod giver lovforslaget erhvervslivet gode klagemuligheder.

Det afgørende i ændringsforslagene er:

- »3) organisationer, hvis medlemskreds må antages på væsentlig måde at blive berørt af sagens udfald.«

Denne formulering er ikke særlig præcis, men sikrer umiddelbart, at klubber og fagforeninger, hvis medlemmer bliver berørt af en afgørelse, jfr. eksemplerne ovenfor, er klageberettigede. Tillige sikrer den, at miljøorganisationer som NOAH og Danmarks Naturfredningsforening kan optræde som klager på miljøets vegne. Endelig vil Forbrugerrådet være klageberettiget på forbrugernes vegne.

Til nr. 15 og 16

Miljøankenævnets sammensætning har givet anledning til megen kritik, idet kun miljøstyrelsen (myndighederne) og erhvervslivet er indstillingsberettigede.

Kritikken er naturligt nok blevet forstærket efter miljøankenævnets afgørelse i PVC-sagen, hvor man fastslog princippet, »at tvivl skal komme industrien til gode«.

Miljøministeren har lovet Industrirådet ikke at pille ved nævnets sammensætning, og ministeren har behændigt undladt at gøre opmærksom på, at det ikke blot er en række organisationer som NOAH, fagbevægelsen og Forbrugerrådet, som har ønsket en ændring, men at dette også er ønsket fra miljøstyrelsen så langt tilbage som den 4. oktober 1976.

Den bedste løsning er en nedlæggelse af miljøankenævnet, så man slipper af med denne mærkværdige sammenblanding af politisk og administrativ instans, som efterfølgende kan udhule myndighedernes afgørelser, jfr. ændringsforslag nr. 15.

Ministeren har ikke været i stand til at fremtrylle bare ét argument for, at dette ikke kunne ske umiddelbart.

Hvis dette imidlertid ikke kan blive vedtaget, må det i hvert fald være nødvendigt at ændre ankenævnets sammensætning. Dette foreslås altså som et alternativ til nedlæggelse. Ændringen består i tilføjelsen af nr. 3) og 4), jfr. ændringsforslag nr. 16.

Til nr. 18

Hvis der skal være nogen realitet i klageadgangen og i øvrigt i den megen tale om at inddrage videnskabelige institutioner, fagbevægelse og forbrugere i miljøbeskyttelsen og beskyttelsen af befolkningen, så vil det være nødvendigt at gøre op med den vidtgående